

Rapport

aan het bestuur van

Stichting Hengelo's Educatief Industriemuseum,
Hengelo

inzake de jaarrekening 2012

15 februari 2013

Inhoudsopgave

Rapport

1. Beoordelingsverklaring.....	2
2. Algemeen	3
3. Resultaatontwikkeling.....	4
4. Vermogensstructuur en liquiditeit.....	5
5. Meerjarenoverzicht.....	6
6. Fiscale positie.....	7

Jaarstukken

Jaarrekening

Balans per 31 december	8
Winst- en verliesrekening	10
Toelichting	11
Resultaatbestemming.....	16

Bijlagen

1. Specificatie bij de balans per 31 december	17
2. Specificatie bij de winst- en verliesrekening.....	19
3. Kengetallen winst- en verliesrekening.....	22

Aan het bestuur van
Stichting Hengelo's Educatief Industriemuseum

Hengelo

Hengelo, 15 februari 2013

Geacht bestuur,

Ingevolge uw opdracht tot het beoordelen van de jaarrekening 2012 brengen wij u hierbij rapport uit omtrent onze bevindingen.

1. Beoordelingsverklaring

Opdracht

Wij hebben de in dit rapport opgenomen jaarrekening 2012 van Stichting Hengelo's Educatief Industriemuseum te Hengelo beoordeeld. Het bestuur van de stichting is verantwoordelijk voor het opmaken van de jaarrekening in overeenstemming met Richtlijn 640 van de in Nederland geldende Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving. Het is onze verantwoordelijkheid een beoordelingsverklaring inzake de jaarrekening te verstrekken.

Werkzaamheden

Wij hebben onze beoordeling verricht in overeenstemming met Nederlands recht, waaronder Standaard 2400 "Opdrachten tot het beoordelen van financiële overzichten". De in dit kader uitgevoerde werkzaamheden bestonden in hoofdzaak uit het inwinnen van inlichtingen bij functionarissen van de stichting en het uitvoeren van cijferanalyses met betrekking tot de financiële gegevens. Door de aard en de omvang van onze werkzaamheden kunnen deze slechts resulteren in een beperkte mate van zekerheid omtrent de getrouwheid van de jaarrekening. Deze mate van zekerheid is lager dan die welke aan een controleverklaring kan worden ontleend.

Conclusie betreffende de jaarrekening

Op grond van onze beoordeling is ons niets gebleken op basis waarvan wij zouden moeten concluderen dat de jaarrekening geen getrouw beeld geeft van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting Hengelo's Educatief Industriemuseum per 31 december 2012 en van het resultaat over 2012 in overeenstemming met RJ 640 van de in Nederland geldende Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving.

Conclusie betreffende overige voorschriften van regelgevende instanties

Ingevolge de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving RJ 640.5 artikel 501 tot en met 508 melden wij dat geen bestuursverslag is opgesteld.

2. Algemeen

Op 24 oktober 1983 is opgericht Stichting Hengelo's Educatief Industriemuseum te Hengelo. De stichting heeft tot doel de instandhouding en het voor bezichtiging openstellen van rijksmonumenten als monument en museum als historisch erfgoed. De instandhouding draagt een permanent karakter en geschiedt zonder winstoogmerk. De geldmiddelen die nodig zijn om het doel van de stichting te bereiken, verkrijgt de stichting uit:

- subsidies en donaties;
- erfstellingen en legaten;
- andere verkrijgingen en baten.

Het museum is gevestigd in het gerenoveerde en vernieuwde pand Wilhelminaschool aan de Industriestraat te Hengelo. Dit pand is een rijksmonument.

Financiële positie

Ten gevolge van omvangrijke exploitatieverliezen van 2006 tot en met 2009 is de algemene reserve van de stichting sinds ultimo 2006 negatief. De verliezen zijn veroorzaakt door wijzigingen in de kostenstructuur ten gevolge van de verhuizing naar het nieuwe pand en de verdere professionalisering van het museum sindsdien.

Als gevolg van de exploitatieverliezen is de liquiditeitspositie van de stichting zwak. Hierdoor heeft de stichting geen ruimte om haar verplichtingen ten aanzien van rente en aflossing van de door de Gemeente Hengelo verstrekte lening na te komen. In 2009 is de lening ad € 1.711.749, oorspronkelijk € 1.500.000 inclusief bijgeboekte rente, omgezet in twee nieuwe leningen. Voor de rente- en aflossingsverplichtingen op leningdeel I is nader uitstel verleend tot 30 juni 2013. Leningdeel II ad € 681.811 is rente- en aflossingsvrij en toegevoegd aan de bestemmingsreserve verbouw.

Op 30 juni 2013 is de eerste termijn van rente en aflossing ad € 65.800 aan de gemeente verschuldigd. Door het hanteren van een strakke begrotingsdiscipline verwacht de stichting voor 2013, evenals over 2012, een sluitende exploitatie. Op basis van de huidige exploitatie is de stichting evenwel niet in staat om de annuïteit aan de gemeente te voldoen. De stichting is in overleg met de gemeente over concrete voorstellen om tot een oplossing te komen. De stichting gaat ervan uit dat dit overleg op korte termijn zal leiden tot een oplossing.

Om deze reden zijn toegepaste grondslagen voor waardering en resultaatbepaling gebaseerd op de veronderstelling van continuïteit van de stichting.

Bestemming resultaat vorig boekjaar

De winstbestemming over het verslagjaar 2011 is, conform het bestuursvoorstel, door het bestuur in de bestuursvergadering van 10 mei 2012 vastgesteld. Het resultaat ad € 21.295 negatief is onttrokken aan de algemene reserve.

3. Resultaatontwikkeling

Blijkens de winst- en verliesrekening bedraagt het resultaat over 2012 € 10.520 (2011: € 21.295 negatief). Een vergelijking van het bedrijfsresultaat (het resultaat uit normale bedrijfsuitoefening voor interest) over 2012 met vorig boekjaar geeft het volgende beeld:

<i>(in duizenden euro's)</i>	2012		2011		Begroting 2012	
		%		%		%
Exploitatiesubsidies	259	39,4	272	43,5	258	39,9
Sponsorbijdragen	212	32,2	169	27,1	202	31,3
Opbrengsten museum	187	28,4	184	29,4	186	28,8
Bedrijfsopbrengsten	658	100,0	625	100,0	646	100,0
Personeelskosten	352	53,5	345	55,2	359	55,6
Afschrijvingen	8	1,2	5	0,8	6	0,9
Overige kosten	232	35,3	245	39,2	263	40,7
Bedrijfslasten	592	90,0	595	95,2	628	97,2
Bedrijfsresultaat	66	10,0	30	4,8	18	2,8

Uit bovenstaand overzicht blijkt dat de opbrengsten ten opzichte van vorig jaar met € 33.000 zijn gestegen tot € 658.000. De exploitatiesubsidies namen af met € 13.000 door het wegval- len van de loonkostensubsidie voor een in 2012 gepensioneerde werknemer. De sponsor- bijdragen namen toe met € 43.000, voornamelijk als gevolg van een eenmalige bijdrage ad € 25.000 van Stork en een toename van de sponsorbijdragen voor de energiezaal met € 30.000. De overige sponsorbijdragen en giften namen af met € 13.000.

De bedrijfslasten zijn ten opzichte van het vorige boekjaar gedaald met € 3.000. De perso- neelskosten namen toe met € 7.000 in verband met ziekte en vervanging van de directie. De afschrijvingen zijn gestegen met € 3.000. De overige kosten, met name de directe kosten (inkopen horeca, kosten van evenementen en public relations) zijn ten opzichte van vorig jaar gedaald met € 13.000.

Als gevolg van het voorgaande is het bedrijfsresultaat ten opzichte van het vorige boekjaar gestegen met circa € 36.000 van € 30.000 tot € 66.000.

Het bedrijfsresultaat over 2012 is € 48.000 hoger dan begroot. De belangrijkste oorzaken hiervan zijn:

- Hogere sponsorbijdragen; effect € 10.000.
- Lagere personeelskosten; effect € 7.000.
- Lagere directe kosten; effect € 18.000.
- Lagere algemene kosten; effect € 9.000.

4. Vermogensstructuur en liquiditeit

Het volgende overzicht geeft een beeld van de ontwikkeling van de vermogenspositie per balansdatum van de vennootschap gedurende het boekjaar.

<i>(in duizenden euro's)</i>	<u>2012</u>	<u>2011</u>
Eigen vermogen	1.461	1.451
Vorzieningen	179	249
Langlopende schulden	<u>1.199</u>	<u>1.173</u>
	2.839	2.873
Vastgelegd in vaste activa	<u>2.878</u>	<u>2.871</u>
Werkkapitaal	-39	2

Uit deze vergelijking blijkt dat het werkkapitaal (dit zijn de vlottende activa verminderd met de kortlopende schulden) ultimo dit boekjaar met € 41.000 is afgenomen van circa € 2.000 tot rond € 39.000 negatief.

Deze mutatie van het werkkapitaal wordt in onderstaand overzicht van herkomst en besteding van middelen nader uiteengezet.

<i>(in duizenden euro's)</i>	<u>Herkomst</u>	<u>Besteding</u>
Winst boekjaar	10	
Afschrijvingen	8	
Toename langlopende schulden	26	
Afname voorzieningen		70
Investerings in vaste activa		<u>15</u>
	44	85

<i>(in duizenden euro's)</i>	
Werkkapitaal 31 december 2011	2
Bij: herkomst	44
Af: besteding	<u>85</u>
Werkkapitaal 31 december 2012	-39

5. Meerjarenoverzicht

In onderstaand vierjaren-overzicht zijn de belangrijkste data uit de winst- en verliesrekeningen opgenomen.

<i>(in duizenden euro's)</i>	2012	2011	2010	2009	2008
Opbrengsten	658	625	630	683	629
Personeelskosten	352	345	314	354	391
Overige kosten	240	250	258	268	309
Bedrijfslasten	592	595	572	622	700
Bedrijfsresultaat	66	30	58	61	-71
Rentelasten	-54	-50	-48	-61	-68
Resultaat	12	-20	10	-	-139

Enkele opmerkingen bij het meerjarenoverzicht:

- De kosten en opbrengsten van projecten worden gepresenteerd als buitengewoon resultaat en maken geen deel uit van het bedrijfsresultaat.
- In 2009 werd door de gemeente een aanvullende subsidie voor exploitatietekorten van € 50.000 verstrekt. In 2010 is zonder aanvullende subsidies een sluitende exploitatie behaald. Vanaf 2010 worden eenmalige projecten uitsluitend nog uitgevoerd als vooraf sprake is van een sluitende projectbegroting.

De belangrijkste gegevens uit de balans en zijn als volgt:

<i>(in duizenden euro's)</i>	2012	2011	2010	2009	2008
Vaste activa	2.878	2.871	2.870	2.870	2.868
Vlottende activa	205	345	257	59	72
Totaal activa	3.083	3.216	3.127	2.929	2.940
Eigen vermogen	1.461	1.451	1.472	1.462	831
Voorzieningen	179	249	216	181	150
Langlopende schulden	1.199	1.173	1.123	1.076	1.701
Kortlopende schulden	244	343	316	210	258
Totaal passiva	3.083	3.216	3.127	2.929	2.940
Solvabiliteit	47%	45%	47%	50%	28%

Uit dit overzicht blijkt dat de solvabiliteit (het eigen vermogen in procenten van het balanstotaal) als maatstaf voor het weerstandsvermogen op lange termijn in 2009 sterk verbeterd is. De reden hiervan is de omzetting van de lening van de Gemeente Hengelo in 2 leningdelen, waarbij het aflossingsvrije deel in 2009 is toegevoegd aan de bestemmingsreserve verbouw. Dit leningdeel zal over 40 jaar worden afgelost uit een door de gemeente gevormde voorziening.

De meerjarenoverzichten leiden tot de conclusie dat de financiële herstructureringsmaatregelen van het bestuur en de directie in 2009 een positief resultaat hebben gehad. Desondanks is het gegeven de huidige kostenstructuur lastig om elk jaar weer een sluitende exploitatie te krijgen. Als gevolg hiervan is er onvoldoende ruimte om de jaarlijkse annuïteit ad € 65.800 met ingang van 30 juni 2013 aan de gemeente te voldoen.

6. Fiscale positie

De stichting is omzetbelastingplichtig. De stichting is niet belastingplichtig voor de vennootschapsbelasting.

Tot het geven van nadere toelichtingen zijn wij gaarne bereid.

Hoogachtend,

Pauw Accountants B.V.

W.C. Pauw
registeraccountant

Balans per 31 december

<i>(in euro's)</i>	<u>2012</u>	<u>2011</u>
Activa		
Vaste activa		
<i>Materiële vaste activa</i>		
Terreinen en gebouwen	2.850.000	2.850.000
Andere vaste bedrijfsmiddelen	<u>28.001</u>	<u>20.899</u>
	<u>2.878.001</u>	<u>2.870.899</u>
Totaal vaste activa	2.878.001	2.870.899
Vlottende activa		
<i>Vorraden</i>		
	1.000	1.000
<i>Vorderingen</i>		
Te vorderen subsidies en bijdragen	41.952	59.085
Belastingen en premies sociale verzekeringen	32.967	387
Overige vorderingen en overlopende activa	<u>23.487</u>	<u>3.185</u>
	98.406	62.657
<i>Liquide middelen</i>	<u>105.740</u>	<u>291.472</u>
Totaal vlottende activa	<u>205.146</u>	<u>355.129</u>
	3.083.147	3.226.028

(in euro's)

2012

2011

Passiva

Eigen vermogen

Algemene reserve

-517.652

-528.172

Bestemmingsreserve verbouw

1.979.049

1.979.049

1.461.397

1.450.877

Voorzieningen

Onderhoudsvoorziening

178.918

249.177

Langlopende schulden

Lening Gemeente Hengelo

1.198.504

1.173.198

Kortlopende schulden

Schulden aan leveranciers

21.770

11.044

Belastingen en premies sociale
verzekeringen

11.714

30.281

Overige schulden en overlopende passiva

210.844

311.451

244.328

352.776

3.083.147

3.226.028

Winst- en verliesrekening

<i>(in euro's)</i>	<u>2012</u>	<u>2011</u>	<u>Begroting 2012</u>
Baten			
Exploitatiesubsidies			
Gemeente Hengelo	258.492	272.016	258.000
Sponsorbijdragen	211.832	169.484	202.300
Opbrengsten museum	<u>187.473</u>	<u>184.071</u>	<u>186.000</u>
Som der bedrijfsopbrengsten	657.797	625.571	646.300
Personeelskosten	351.673	345.195	359.100
Directe kosten	59.836	79.352	78.000
Huisvestingskosten	101.667	96.238	105.000
Algemene kosten	35.602	34.197	45.000
Afschrijvingen	7.741	5.497	6.500
Dotatie voorziening groot onderhoud	<u>35.000</u>	<u>35.000</u>	<u>35.000</u>
Som der bedrijfslasten	<u>591.519</u>	<u>595.479</u>	<u>628.600</u>
Bedrijfsresultaat	66.278	30.092	17.700
Rentebaten en soortgelijke opbrengsten	-	46	-
Rentelasten en soortgelijke kosten	<u>54.144</u>	<u>50.266</u>	<u>52.000</u>
Financiële baten en lasten	<u>-54.144</u>	<u>-50.220</u>	<u>-52.000</u>
Resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening	12.134	-20.128	-34.300
Buitengewone baten en lasten	<u>-1.614</u>	<u>-1.167</u>	<u>-</u>
Resultaat	10.520	-21.295	-34.300

Toelichting

Algemeen

Op 24 oktober 1983 is opgericht Stichting Hengelo's Educatief Industriemuseum te Hengelo. De stichting heeft tot doel de instandhouding en het voor bezichtiging openstellen van rijksmonumenten als monument en museum als historisch erfgoed. De instandhouding draagt een permanent karakter en geschiedt zonder winstoogmerk. De geldmiddelen die nodig zijn om het doel van de stichting te bereiken, verkrijgt de stichting uit:

- subsidies en donaties;
- erfstellingen en legaten;
- andere verkrijgingen en baten.

Financiële positie

Ten gevolge van omvangrijke exploitatieverliezen van 2006 tot en met 2009 is de algemene reserve van de stichting sinds ultimo 2006 negatief. De verliezen zijn veroorzaakt door wijzigingen in de kostenstructuur ten gevolge van de verhuizing naar het nieuwe pand en de verdere professionalisering van het museum sindsdien.

Als gevolg van de exploitatieverliezen is de liquiditeitspositie van de stichting zwak. Hierdoor heeft de stichting geen ruimte om haar verplichtingen ten aanzien van rente en aflossing van de door de Gemeente Hengelo verstrekte lening na te komen. In 2009 is de lening ad € 1.711.749, oorspronkelijk € 1.500.000 inclusief bijgeboekte rente, omgezet in twee nieuwe leningen. Voor de rente- en aflossingsverplichtingen op leningdeel I is nader uitstel verleend tot 30 juni 2013. Leningdeel II ad € 681.811 is rente- en aflossingsvrij en toegevoegd aan de bestemmingsreserve verbouw.

Op 30 juni 2013 is de eerste termijn van rente en aflossing ad € 65.800 aan de gemeente verschuldigd. Door het hanteren van een strakke begrotingsdiscipline verwacht de stichting voor 2013, evenals over 2012, een sluitende exploitatie. Op basis van de huidige exploitatie is de stichting evenwel niet in staat om de annuïteit aan de gemeente te voldoen. De stichting gaat ervan uit dat hiervoor in overleg met de gemeente een oplossing wordt gevonden.

Om deze reden zijn toegepaste grondslagen voor waardering en resultaatbepaling gebaseerd op de veronderstelling van continuïteit van de stichting.

Waarderingsgrondslagen

Algemeen

Op de stichting is van toepassing het jaarrekeningenregime voor kleine organisaties-zonder-winststreven als bedoeld in de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving RJ 640.

Tenzij anders vermeld, worden activa en passiva gewaardeerd tegen nominale bedragen.

Materiële vaste activa

De gebouwen en terreinen zijn per 1 januari 2008 afgewaardeerd naar actuele waarde, gebaseerd op de onderhandse verkoopwaarde waarbij een bestemming als kantoorpand (bedrijfsverzamelgebouw) als uitgangspunt is genomen. De onderhandse verkoopwaarde is bepaald als de gekapitaliseerde huursom onder aftrek van voorzieningen voor instandhoudingsonderhoud en noodzakelijke vervangingsinvesteringen als gevolg van de bestemmingswijziging van het onroerend goed.

De overige materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs, verminderd met de op basis van de geschatte economische levensduur bepaalde afschrijvingen. Het afschrijvingspercentage bedraagt 20% per jaar.

Vorraden

Vorraden (winkel- en horecavoorraad, verbruiksartikelen) worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijzen of lagere marktwaarden, onder aftrek van een voorziening voor incourantheid.

Vorderingen

De vorderingen worden gewaardeerd tegen nominale waarden. Indien nodig is een voorziening voor het risico van onvolwaardigheid in mindering gebracht.

Grondslagen voor de resultaatbepaling

Als resultaat is bepaald het verschil tussen de opbrengstwaarde van de geleverde goederen en diensten en de bedrijfs- en overige lasten over het jaar waarop zij betrekking hebben, tenzij anders wordt vermeld.

Som der opbrengsten

Betreft de in het verslagjaar geleverde diensten onder aftrek van kortingen, exclusief omzetbelasting. Ontvangen subsidies worden als opbrengst verantwoord nadat het betreffende project is afgesloten.

Lasten

De lasten zijn bepaald met inachtneming van de hiervoor reeds vermelde grondslagen van waardering en zijn toegerekend aan het verslagjaar waarop zij betrekking hebben.

Afschrijvingen

Op het onroerend goed wordt niet afgeschreven. De afschrijvingen op de andere vaste bedrijfsmiddelen worden berekend door middel van vaste percentages van de verkrijgingsprijzen op basis van de verwachte economische levensduur.

Financieel resultaat

De rentebaten en rentelasten betreffen de op de verslagperiode betrekking hebbende rentebaten en -lasten van de uitgeven en ontvangen leningen.

Toelichting op de balans per 31 december

Vaste activa

Materiële vaste activa

Het verloop van deze post gedurende het verslagjaar is in onderstaand overzicht weergegeven.

<i>(in euro's)</i>	Terreinen en gebouwen	Andere vaste bedrijfs- middelen	Totaal
<i>Stand per 31 december 2011</i>			
Aanschaffingswaarden	4.856.765	597.994	5.454.759
Waardevermindering	-2.006.765	-	-2.006.765
Cumulatieve afschrijvingen	-	577.095	-577.095
Boekwaarden per 31 december 2011	2.850.000	20.899	2.870.899
<i>Mutaties in 2012</i>			
Investerings	-	14.843	14.843
Afschrijvingen	-	7.741	7.741
Mutaties in het verslagjaar	-	7.102	7.102
<i>Stand per 31 december 2012</i>			
Aanschaffingswaarden	4.856.765	612.837	5.469.602
Waardevermindering	-2.006.765	-	-2.006.765
Cumulatieve afschrijvingen	-	584.836	584.836
Boekwaarden per 31 december 2012	2.850.000	28.001	2.878.001

Per 1 januari 2008 heeft een herwaardering naar actuele waarde van het onroerend goed aan de Industriestraat 9 te Hengelo plaatsgevonden. De herwaardering die geresulteerd heeft in een waardevermindering, is gebaseerd op een taxatie waarbij de onderhandse verkoopwaarde is bepaald op € 2.850.000. De waardevermindering is ten laste van de bestemmingsreserve verbouw gebracht. Vanaf 2009 geschiedt herwaardering van de actuele waarde op grond van periodieke, en in geval van gewijzigde omstandigheden incidentele, hertaxaties. De WOZ-waarde van het onroerend goed bedraagt per 1 januari 2012 € 2.774.000.

Eigen vermogen

<i>(in euro's)</i>	Algemene reserve	Bestem- mings- reserve	Totaal
Stand per 31 december 2011	-528.172	1.979.049	1.450.877
Resultaat 2012	10.520	-	10.520
Stand per 31 december 2012	-517.652	1.979.049	1.461.397

Algemene reserve

De algemene reserve betreft de gecumuleerde exploitatieresultaten van de stichting.

Bestemmingsreserve verbouw

Dit betreft een bestemmingsreserve inzake de van de overheid verworven fondsen voor de financiering van de aankoop en verbouwing van het onroerend goed. De afwaardering van het onroerend goed als gevolg van de waardering tegen actuele waarde per 1 januari 2008 is ten laste van de bestemmingsreserve gebracht. Per 31 december 2009 is het aflossingsvrije leningdeel II van de Gemeente Hengelo ad € 681.811 toegevoegd aan de bestemmingsreserve verbouw.

Voorzieningen

Het betreft een voorziening voor groot onderhoud. De voorziening dient als langlopend beschouwd te worden. Het verloop van de voorziening is in onderstaand overzicht weergegeven.

<i>(in euro's)</i>	Totaal
Stand per 31 december 2011	249.177
Dotatie 2012	35.000
Onttrekkingen in 2012	-105.259
Stand per 31 december 2012	178.918

De voorziening voor groot onderhoud is gebaseerd op het onderhoudsplan tot en met 2014. De belangrijkste posten uit het onderhoudsplan betreffen het herstel van gevels en vloeren, binnen- en buitenschilderwerk en de vervanging van de dakbedekking. De geraamde kosten tot en met 2014 bedragen € 370.000 in totaal. Op basis hiervan wordt gedurende de periode van 2007 tot en met 2014 jaarlijks € 35.000 aan de voorziening toegevoegd. De onttrekking aan de voorziening gedurende het boekjaar betreft de kosten van buitenschilderwerk en groot onderhoud aan de leien dakbedekking. Voor dit groot onderhoud wordt € 20.000 aan subsidie ontvangen. Het subsidiebedrag is in mindering gebracht op de kosten die in 2012 ten laste van de voorziening zijn gebracht.

Langlopende schulden

Lening Gemeente Hengelo

Het verloop van de lening is in onderstaand overzicht weergegeven.

<i>(in euro's)</i>	2012	2011
Intrestvergoeding per jaar	4,5%	4,5%
Stand per 31 december 2011	1.173.198	1.123.675
Bijgeboekte rente (leningdeel I)	25.306	49.523
Stand per 31 december 2012	1.198.504	1.173.198
Hiervan af te lossen in 2013	12.910	-
Hiervan af te lossen na 2017	1.104.704	1.120.100

De schuld betreft een 40-jarige annuïtaire geldlening van de Gemeente Hengelo. Als zekerheid is verstrekt het recht van eerste hypotheek op het museumgebouw aan de Industriestraat in Hengelo. Voor de betaling van de eerste 3 termijnen van rente en aflossing had de gemeente uitstel verleend tot 30 oktober 2009. In 2009 is de lening ad € 1.711.749, oorspronkelijk € 1.500.000 inclusief € 211.749 aan bijgeboekte rente, omgezet in twee nieuwe leningen, als volgt:

- Leningdeel I: een 40-jarige rentedragende hypothecaire lening van € 1.029.938;
- Leningdeel II: een 40-jarige rente- en aflossingsvrije hypothecaire lening van € 681.811. Deze lening zal aan het eind van de looptijd worden afgelost uit een door de gemeente gevormde voorziening.

Voor de rente- en aflossingsverplichtingen op leningdeel I is nader uitstel verleend tot 30 juni 2013. Leningdeel II is op basis van een bestuursbesluit toegevoegd aan de bestemmingsreserve verbouw.

Kortlopende schulden

Schulden aan kredietinstellingen

De maximale hoogte van het bankkrediet bedraagt per balansdatum € 50.000. Als zekerheid is verstrekt het recht van tweede hypotheek op het museumgebouw aan de Industriestraat in Hengelo.

Toelichting op de winst- en verliesrekening

In 2012 waren gemiddeld 9 personeelsleden (6,3 fte) in dienst (2011: 7 personeelsleden, 6,5 fte).

Hengelo, 15 februari 2013

Het bestuur:

Ir. J. Stuij
voorzitter

N.B. Euverman

Resultaatbestemming

Het bestuur stelt voor om de winst over 2012 ad € 10.520 toe te voegen aan de algemene reserve. Vooruitlopend op de vaststelling is dit in de jaarrekening verwerkt.

Specificatie bij de balans per 31 december

<i>(in euro's)</i>	2012	2011
Vorderingen		
<i>Te vorderen subsidies en bijdragen</i>		
Sponsorgelden en overige bijdragen	21.952	20.181
Te ontvangen subsidie groot onderhoud	20.000	-
Subsidie afrekening EFRO	-	38.904
	41.952	59.085
<i>Belastingen en premies sociale verzekeringen</i>		
Omzetbelasting	32.967	-
Pensioenpremies	-	387
	32.967	387
<i>Overige vorderingen en overlopende activa</i>		
Subsidiabele kosten (onderhanden werk) project "Sociale Innovatie"	18.028	-
Subsidiabele kosten (onderhanden werk) project "Afdeling Robotica"	2.756	-
Vooruitbetaalde kosten	2.703	2.265
Subsidiabele project (onderhanden werk) project "Herinrichting"	-	920
	23.487	3.185
Liquide middelen		
Rabobank rekening-courant	47.224	267.051
ABN Amrobank rekening-courant	41.583	2.941
ING rekening-courant	13.238	15.615
Kas	3.695	5.557
Kruisposten	-	308
	105.740	291.472
Kortlopende schulden		
<i>Belastingen en premies sociale verzekeringen</i>		
Loonbelasting	10.509	11.837
Pensioenpremies	1.205	-
Omzetbelasting	-	18.444
	11.714	30.281

<i>(in euro's)</i>	2012	2011
<i>Overige schulden en overlopende passiva</i>		
Voorschot overbrugging EFRO	78.000	78.000
Vooruitontvangen continuïteitssubsidie FOSC	44.500	44.000
Te betalen rente lening gemeente Hengelo	26.445	-
Reservering loonkosten directie	18.900	-
Vooruitgefactureerde sponsorbijdragen	10.000	10.000
Reservering vakantietoeslag	9.839	11.193
Vooruitontvangen projectbijdragen Technieklokaal	6.583	-
Accountantskosten	5.104	9.150
Te betalen kosten inhuur personeel en conservator	4.700	9.763
Vooruitontvangen projectbijdragen Radar- en Detectiezaal	4.665	145.854
Te betalen gas, water, elektra	1.518	357
Ontvangen borggelden	590	-
Teveel ontvangen ziekengeld	-	3.134
	210.844	311.451

Specificatie bij de winst- en verliesrekening

<i>(in euro's)</i>	2012	2011	Begroting
Exploitatiesubsidies Gemeente Hengelo			
Exploitatiesubsidie	255.492	257.616	256.000
Loonkostensubsidie	3.000	14.400	2.000
	258.492	272.016	258.000
Sponsorbijdragen			
Founding Fathers	32.500	32.500	32.400
Hoofdsponsors	31.344	31.344	31.400
Fonds Ondersteuning Science Centra	55.000	55.000	55.000
Sponsoring E-mission	40.000	10.000	40.000
Eenmalige bijdrage Stork	25.000	-	10.000
Overige sponsors	23.721	27.670	28.500
Donaties en giften	3.767	5.670	5.000
Eenmalige bijdragen exposities en evenementen	500	7.300	-
	211.832	169.484	202.300
Founding Fathers			
Thales Nederland N.V.	17.500	17.500	17.400
Eaton Electrical	10.000	10.000	10.000
Akzo Nobel	5.000	5.000	5.000
	32.500	32.500	32.400
Hoofdsponsors			
Siemens Demag Delaval	11.344	11.344	11.400
Eijsink Afrekensystemen	10.000	10.000	10.000
Twentse Kabel Holding	10.000	10.000	10.000
	31.344	31.344	31.400
Opbrengsten museum			
Entreegelden	120.531	110.220	125.000
Opbrengsten horeca	39.161	49.362	40.000
Opbrengsten winkel	18.845	12.375	10.000
Opbrengst zaalhuur, evenementen en congressen	8.124	8.677	10.000
Overige opbrengsten	812	3.437	1.000
	187.473	184.071	186.000

<i>(in euro's)</i>	2012	2011	Begroting
Personeelskosten			
Lonen en salarissen	233.641	244.856	243.000
Ontvangen ziekengeld	-31.605	-30.298	-25.000
Mutatie voorziening loonkosten directie	11.449	-	-
Sociale lasten	30.889	29.734	32.000
Pensioenpremies	10.891	11.983	12.000
Verzuimverzekering en Arbodienst	10.784	7.493	8.000
Reis-, verblijf- en onkostenvergoedingen	12.296	14.460	20.000
Inhuur huismeester	25.795	24.293	35.000
Inhuur conservator	21.369	18.864	20.000
Waarneming directie door conservator	6.700	4.800	-
Inhuur horeca / schoonmaak	9.352	8.112	-
Kosten vrijwilligers	7.812	8.767	12.100
Diverse personeelskosten	2.300	2.131	2.000
	351.673	345.195	359.100
Directe kosten			
Inkopen horeca	29.683	33.775	30.000
Educatie	18.125	17.968	16.000
Reclame, representatie en public relations	7.099	12.089	15.000
Kosten evenementen en exposities	2.741	6.296	-
Periodiek (minus advertentieopbrengsten)	-	4.323	10.000
Afboeking debiteuren	-	2.269	-
Kosten website en audio	1.383	1.560	3.000
Inkopen winkel	805	1.072	4.000
	59.836	79.352	78.000
Huisvestingskosten			
Onderhoud gebouw, schoonmaak en huur	24.762	28.458	35.000
Gas, water, elektra	39.806	28.134	40.000
Belastingen en verzekeringen	24.599	23.794	24.000
Onderhoud installaties en inventaris	12.500	8.064	6.000
Schade diefstal	-	7.788	-
	101.667	96.238	105.000
Algemene kosten			
Kantoorbenodigdheden en contributies	7.071	7.911	10.000
Administratiekosten	8.932	8.695	10.000
Accountantskosten	3.297	3.752	7.000
Automatisering	4.722	3.246	6.000
Telefoon en internet	4.464	4.245	4.000
Drukwerk en porti	2.468	2.464	3.000
Verzekeringen	3.178	2.412	3.000
Kleine aanschaffingen	712	747	1.000
Kosten notaris	733	-	-
Diverse algemene kosten	25	725	1.000
	35.602	34.197	45.000

<i>(in euro's)</i>	<u>2012</u>	<u>2011</u>	<u>Begroting</u>
Afschrijvingen			
Andere vaste bedrijfsmiddelen	7.741	5.497	6.500
Rentebaten en soortgelijke opbrengsten			
Rente belastingdienst	-	46	-
Rentelasten en soortgelijke kosten			
Rente hypotheek gemeente	51.751	49.522	50.000
Rente fiscus	1.660	-	-
Rente en kosten rekening-courant banken	733	744	2.000
	54.144	50.266	52.000
Buitengewone baten en lasten			
Voorziening tekort project Energie!	-	-11.949	-
Afrekening project Jaar van de Energie	-1.614	10.782	-
	-1.614	-1.167	-

Kengetallen winst- en verliesrekening

	2012	2011	Begroting
Exploitatie horeca			
Netto-omzet horeca	39.161	49.362	40.000
Netto-omzet zaalhuur	8.124	8.677	10.000
Netto-omzet	47.285	58.039	50.000
Inkoopwaarde verkopen	29.683	33.775	30.000
Brutomarge	17.602	24.264	20.000
Brutomarge in procenten van de omzet	37%	42%	40%
Exploitatie winkel			
Netto-omzet winkel	18.845	12.375	10.000
Inkoopwaarde verkopen	805	1.072	4.000
Brutomarge	18.040	11.303	6.000
Brutomarge in procenten van de omzet	96%	91%	60%